

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Félév 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy hóra 1 kor.
Lekezesek: tanítók, köznevelők 8 hóra 8 kor.
a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki laphoz 8, a vasár-
napihoz 16 fillér.

Főmunkatárs:
dr. Matkovich Tivadar.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatalt:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.
Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Névnapon.

Elso atkatommal ünnepeljük e hó 27-én az ifjú magyar királynénak, mint a mi királynénknak névünnepét, aki máris a rajongó szeretetnek páratlan mértékét váltotta ki az ő hőfehér letke és angyali szívével a mi hűséges alattvalói szíveinkből.

A Mindenható kegyelme mennybe szállt patrónáinknak, szent Erzsébetnek helyébe egy másik védangyallal ajándékozott meg bennünket, aki lelkének szent érzésével enyhíti nemzetünk ama hős fiainak szenvedéseit, akiket a trónért és hazáért a királyasszony dicsőségesen uralkodó felkent fiatal hitvestársa, a koronás apostoli király, a mi hős legfőbb hadurunk vezet az élet-halál minden poklain keresztül a végleges diadalra.

A Mindenható árasza reá minden áldásait, amiket a mi szívünk kíván neki!

Jobbra-balra.

Lájk! Megmondottuk a minap, hogy gróf Andrássy Gyula bokros attól a nagyon kiterjesztett választójogtól, amit Károlyiék, köztük legnagyobb hangon, a lengő szakállu gróf Batthyányi Tivadar hangoztatnak és mégis ők együtt küzdenék gróf Tisza István ellen, eme áthidalhatatlan elvi különbség dacára. Erkláret mir graf Oerindur, diesen Zwiespalt der Natur! — Hateg, kérjük szeretettel, csak ugy lehetséges, hogy Károlyiék ugy vannak a községenkénti, általános titkos választójoggal, mint az öreg báró Harkányi Frigyes kortese a szabadelvű párttal, aki megjelentkezett a bárónál, hogy tegyenek valamit, mivel az ő községe a kormánypárt irányában nagyon éngadozik.

— Éngadozik? — csudálkozott a báró.
— Mikor annak a községnek gygyelmed a bírója és vezetője.

— Hát azért bizony éngadozik! Merazérthogy — mi tagadás benne — magam is éngadozom.

Majom politika.

A harctéri jelentések között az is foglaltatik, hogy a keleti harctéren ismét orosz tüzéségi akció történt.

E rövidke hír nagyobb horderejű események magvát hordja méhében, mint azt talán gondolni lehetne.

Kétségtelen dolog, hangsúlyoztuk már több ízben amióta az orosz forradalmi eseményeket lapunk minden

számában regisztráljuk, hogy a központi hatalmak szövetsége pártját ritkító nemes és gavalier magatartást tanúsít Oroszországgal szemben, nehogy az ott most még zűrzavaros közállapotok epurációját a legkisebb mértékben csak meg is nehezítse; olyan nemes és gavalieros magatartást, amelyről még évezredek múltán is szó lesz a nemzetek életének történetében s amely az érdektelen és elfogultatlanabb utókor által bizonyára keilőkép méltányolva is lesz. Kiemeltük eme magatartást annál inkább, mert az entente többi hatalmaságának, különösen az angolnak és franciának, amelyek ma még tényleg és valósággal szövetséges társa Oroszországnak, a nyugati harctéren tanúsított, a szövetséggel határos viselkedése, éppen az ellenkező magatartásra provokálná a mi szövetségünket. Legközelebbi számunknak „Az orosz forradalom” című rovatában azt a lehetőséget is fölemlítettük, hogy az entente-hatalmak eme botor viselkedése esetleg arra indíthatja a központi hatalmakat, hogy az egymással tüfekező orosz erők beháborujába beleavatkozzék.

Ezt az eshetőséget most a cikkünk elején említett hír tudomásul

vétele után még plausibilisebbnek látjuk. Mert ha Oroszország ilyen módon, agyu es aknauzzel viszonyozza a mi jóakaratumkat és toleranciánkat, akkor csakugyan el kell hogy szakadjon a mi türelmünk fonala is s lecsapunk reá ott ahol legközelebb érjük. Hogy erő, erély és képesség van hozzá, azt az a hőskölteményekbe, sőt mesékbe illő csodaszzerű küzdelem mutatja, amelyet német szövetségünk a valósággal őrgöngg ellenséggel, nemcsak megtörhetetlenül, és megrendíthetetlenül gigászi erővel viv meg. Mit gondol az a bármiféle kormány amelyet a jó vagy balsors Oroszország részére ki kártyázik, az a nyugati harctéren küzdő német hatalom nem volna-e képes a most önmagával is jötehetetlen orosz nemzetet eltiporni?

Tehát vigyázat. Ott a moszkoviták forradalmi lángban élő hazájában. Ne kenyszerítsék saját maguk ellen akcióba azt a nemes ellenséget, amely jobb barátként viselkedik velük szemben, mint az az álnok jóbarát, aki minden eddigi bajukat szerezte meg nekik. Hagyjanak fel a majompolitikával és ne kaparják ők ki az angol érdek számára a gesztenyét. Hiszen máris megégették a kezüket.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Apr. 20.) Keleti harctér: Keleti Gali-ciában a zborovi szakaszon valamivel élénkebb a harci tevékenység. Más érdekes nincs.

Német jelentés.

(Apr. 20.) Nyugati harctér: A kezünkbe került ellenséges parancsok szerint a 16-án harcbevett erők támadásának igen messzemenő céljai voltak, de a francia hadvezetés reménysegei egyetlen ponton sem valósultak meg s a csapatok megközelítőleg sem érték el sehol a taktikai, még kevésbé a stratégiai célokat. A craoni ismételt francia támadások is véres veszteségekkel meghiúsultak. Brimontnál veszteségekteljes rohamban vérzetek el az ott harcoló orosz csapatok

A hajóhadparancsnokság jelentése.

A Wolff-ügynökség jelenti, hogy ujabban 5 nap alatt 93.000 bruttó regisztertonna tartalmu ellenséges hajót süllyesztünk el.

Höfer jelentése.

(Apr. 21.) A három harctér egyikén sem volt nagyobb harci tevékenység.

Német jelentés.

(Apr. 21.) Nyugati harctér: A Craon-nál és Brimontnál ötször nekilendülő francia rohamhullámok véresen összeomlottak. Auberivenél visszazoritottuk az ellenséget és elertük a szándékolt állásokat. Ezzel Champagneban a második áttörési kísérlet meghiúsult s Franciaország ehhez kötött reményei nem teljesültek. A második francia hadosztály negyedrésze harc képtelenné vált. A kudarcot az angolok is bevallják s e miatt az oroszokat okolják.

Amerikai csapatok.

Egy április 20-áról kelt rotterdami távirat szerint a newyorki Sun azt jelenti, hogy a képviselőház kétharmada ellenzi, hogy amerikai csapatok Európában résztvegyenek a háboruban. Ez a terv tehát nem hajtható végre.

Höfer jelentése.

(Apr. 22.) Keleti harctér: Nem volt kü-

Fő esemény. — Olasz harcér: Röpülő és kisebb harci tevékenység.

Német jelentés.

(Apr. 22.) Nyugati harcér: Az összes német törzsekből származó katonák óráról-órára hőstetteket visznek végbe a pokoli küzdelemben. Hertebise majornát a francia, Brimontnál az orosz csapatok támadását már **harmadszor érték vissza** súlyos veszteségeivel. A Chemin des Dames magaslaton és a Champagneban **összeomlottak** az ellen-ség támadásai.

A tengerészeti vezérkartól.

A Wolff-ügynökség szerint április 20—21 közti éjjel könnyű német haderők a La Manche csatornába hatoltak, a Themse torkolata irányába. Dower és Calais erődét 650 lövéssel hatásosan agyúzták, Dower előtt egy előrsi járművet elsüllyesztettek. Calais őrizetlen volt. Másodsor is visszatérve, nagyszámú angol hajóra akadtak s azokkal harcra keveredve, **egy vezérhajót elsüllyesztettek**, többet pedig megrongáltak.

Hőfer jelentése.

(Apr. 24.) Keleti harcér: Számos helyen élénk tűzérzési és akntűz. — Olasz harcér: Élénk repülőtevékenység. Osztagaink benyomultak a Háromasszony gúnyhórra **ellett az ellenség állásaiba és 76 embert elfogtak.**

Német jelentés.

(Apr. 23. és 24.) Nyugati harcér: A Suippes partján az ellenségre végzettséggel **végződött harcok voltak.** Az ellenség 6 repülőt **vesztett.** 23-án pergőlüz után gyalogosági harcok kezdődtek, Lensből nyugatra. A Chemin des Dames hegyháton egy francia támadás **súlyos veszteséggel összeomlott.** Richthofen báró vadaskülönítménye a 100-ik ellenséges repülőt lőtte le.

Az orosz forradalom.

Előző lapszámunk e című rovatának közleményét a Stampa című olasz lap ama kijelentésével fejeztük be, hogy a nyugati harcra most folyó nagy csata vége lesz egyszersmind a háború vége.

Emez állítást bizonyos mutatókkal a magunkévá tesszük; amennyiben ez a rettenetes viaskodás, amilyenek csak a poklot lehet elképzelni, nemcsak párhuzamosan halad a világháború lefolyásában az orosz eseményekkel, hanem — mondhatjuk — emezeket fontosságban túl is haladja. Az orosz eseményeknek egy nagy revelációja és egy eminens következménye van. A reveláció az, hogy az orosz nép békét kíván; a következménye az, hogy az orosz megszünt mint támadó hatalom veszedelmes lenni, sőt megszaggatva a forradalmi izgalom által, a belső egység, — amelyet ha nem is organikus, de mechanikus vagy dinamikus erők tartottak fenn, de fenntartottak — a kifelé irányuló cselekvés lehetősége nagy százalékkal esett. S meg vagyunk győződve, hogy hosszú évek, talán évtizedek lefolyása lesz szükséges ahhoz, hogy amaz ellentéteknek a hullámszáma, amelyek a katonaság és munkásság meg a kormány és sok egyéb tényező között fennforog, elsimuljon.

Véleményünk szerint azonban azért az orosz forradalom ha nem is közvetlenül, de közvetve nagy szolgálatot tett és tesz a kívánt és remélt világéke ügyének. Nemcsak azért, mert lekötötte és más irányban tevékenységre terelt az anyagi erőt és szellemi tevékenységet, amivel a háborús áramlat láncgyűrűjéből egy szemel kivon, hanem egyáltalán kerékként szolgál bizonyos vehemens tendenciáknak, amelyek e nélkül talán képesek lettek volna feljel rotnani a falnak.

Az amerikai képviselőháznak alig lenne kétharmad többsége az ellen, hogy amerikai csapatok európai harcra vitessenek. És az amerikai katonai bizottság alig foglalná állást

az általános védkötelezettség ellen és végre Mexikó sem vállalkoznék olyan könnyen Amerika megtámadására.

Az pedig mindinkább kezd kialakulni, hogy a köteendő béke tárgya nem az orosz különbéke, hanem a nemzetközi béke lesz. Azt látszik igazolni az a rettenetes vehemencia és szóval ki sem mondható, totál le nem irható szertelenség, amellyel az angolok és franciák most a nyugati harcra és sikertelen támadásokban fecserlik katonáik vérére és életére. Ezzel a határt nem ismerő erőfeszítéssel és dühvel csak a végtusát, a finischt szokták megküzdeni.

Hogy pedig ebben a végtusában mi leszünk Isten segítségével a győztesek, azt már tán következtethetjük egyrészt abból a higgadtságból, meggondoltságból, ovatosságból és elővigyázatból, amellyel a mi páratlan szövetségtársaink, a pokolból kiözönlő rajok ellen, egy lépés elhibázása, egy fedetlen hely hagyása és egy megtántorodás nélkül, mindig a taktika és stratégiai legfőbb követelményei s ama tanulságok legnagyobb ismerete mellett védekeznek, másfelől ama példátlanul nagy, már az emberi tulajdonságon is felülemelkedő hősiességéből, amelyet most a nyugati harcra minden egyes német katonája tanult; ama halálmegvető bátorságból és köteleesség tudásból, amely ha ész nélkül nem ront is okátlanul a veszedelemnek, viszont ahol arra hadászati szükség van, nem enged egy hajszálnyira se, ha száz halált kell is hálnia.

Az orosz forradalom szemléleténél és bírálatánál eme másik kép előtt sem hunyhajjuk be a szemünket. A lelünk szenved és a szívünk vérzik ez utóbbinak láttán. Ámde a logika kényszerít ismervé, látjuk már a minden irtózáttal halálra gyötört emberiség megváltásának közeledését.

Felmentési kérelmekkel és javaslatokkal követendő eljárás újbóli szabályozása.

Szurmay Sándor honvédelmi miniszter április 15-én 7900. eln. 4—1917. szám alatt rendeletet adott ki, amely a márciusban kiadott 4100. eln. 4. számú rendeletnek a felmentési kérelmek és javaslatok körüli eljárását szabályozza.

A rendelet először a folyamatban levő felmentésekről intézkedett.

A rendelet szerint a már benyújtott, de még el nem intézett kérelmeknél és javaslatoknál meg kell állapítani, hogy **első ízben** beadott kérelem-e, vagy **már engedélyezett felmentés meghosszabítására** vonatkozik-e? Az **első ízben** beadott kérvényeket, amennyiben véleményezve **április 20-ig** a döntésre illetékes fórumhoz (honvédkerületi parancsnokság, cs. és kir. katonai parancsnokság, honvédelmi minisztérium vagy hadügyminisztérium) beérkeztek, az eddig érvényben levő rendeletek értelmében intézik el. Április 20-án **tul** azonban a felmentések fölött kizárólag a honvédelmi miniszter dönt. Mindazok tehát, akiknek felmentéséről **április 20-ika előtt** bármely katonai hatóság határozott, a **revízió** alkalmával jelentkezni tartoznak és a **névjegyzékekbe** felveendőek. Április 20-ika után, tehát kizárólag a honvédelmi miniszter által engedélyezett felmentések nem kerülnek revízió alá, ezekről a felmentésekről a honvédelmi minisztérium nyilvántartás céljából az illetékes községi előljárást, vagy polgármestert esetenként értesíti. Ilyen felmentést kérő egyének **szigorubb** elvek mellett ugyan **beváltási engedélyt** kaphatnak. Az **április 30-ika** után lejárt felmentések meghosszabítására vonatkozó kérelmek és javaslatok **nem terjesztendők tovább**, azok a hatóságok, parancsnokságok, amelyeknél ilyenek vannak, azokat **haladéktalanul** adják vissza a kérelmezőnek azzal, hogy a meghosszabbítás iránti kérelmet a revízió folytán szükséges jelentkezéskor, illetőleg összeírásakor adja elő.

A rendelet második része a **jövőben beérkező felmentési kérelmek** eljárásáról a következőképp rendelkezik: 1917. április 20-ától írásbeli felmentési kérelmek, vagy javaslatok egyáltalán nem terjeszthetők elő. Kérelmet mindenki **szóbelileg** adja elő a községi előljárást, vagy a polgármesternél. A kérelmet, illetőleg a javaslatot, ahol a felmentést valamely hatóság, intézet, vállalat javasolja, ugyanolyan **névjegyzékekbe** való felvitellel intézik el, mint amilyeneket a felmentések revíziója számára használtak. A **névjegyzékeket** a jegyzék szerkesztői **minden hónap 1-én és 15-én** továbbítják a hivatás, foglalkozás szerint véleményezésre hivatott hatóságok, amelyek **legkésőbb tíz nap** múlva továbbítani kötelesek. Amennyiben egyeseknél az adatok **helyessége** bármely okból hosszabb felderítést igényel, ez az illeték **nevével** feltüntetendő, a véleményezési rovatba pedig beírandó: **„Vélemény fentartva, pótlólag fog bejelenteni”**. A pontos megállapítás után a véleményezés nyomban bejelelendő.

A **mezőgazdasági felmentéseknél** az előljárást a felmentési kérelmekről csak **egy példányban** szerkeszt **névjegyzék**et, amelyet **minden hónap 1-én és 15-én** felterjeszt a főszolgabíróhoz. A főszolgabíró a községi névjegyzékekből az általa véleményezettékről **közös névjegyzék**et szerkeszt, amelyet **három példányban** terjeszt fel a főispánhoz, aki azokat a saját véleményezésével két példányban továbbítja a földmívelésügyi miniszterhez, Horvátországba a bánhoz. A **már bevonult és a megölt országban** levők felmentése tárgyában a névjegyzékek szerkesztéséhez szükséges adatokat nem a felmentendők, hanem a kérelmet előadó családtag, munkaadó, hivatal stb. adja meg. A **hadikell se regnél** levők felmentése csak **kivételes** és igen indokolt esetekben lehetséges. Az ilyen kérelmek **külön névjegyzékbe** foglalva terjesztendők a szakminisztériumhoz, ahonnan **behatán véleményezze** a honvédelmi minisztériumhoz továbbítandók.

A **kincstári erdőgazdaságoknál** alkalmazottak felmentését az egyes kincstári erdészeti igazgatóságok előterjesztése alapján, a **közigazgatási hatóságok meghallgatása nélkül** a földmívelésügyi minisztérium véleményezi. A **nagyobb erdőgazdasági termelésű üző erdőiparosok** alkalmazottaira vonatkozó felmentésekről maguk a vállalkozók készítik a névjegyzékét négy példányban, egyet az illetékes községi előljárást, vagy polgármesternél hagynak, **hármát pedig** az előljárást látta-mozásával, a közszállításokat igazoló szerződésekkel stb., vagy azok hiteles másolatával felszerelve, a **földmívelésügyi minisztérium fatermelési osztályához** terjesztik fel. A kisebb termelések alkalmazottainak felmentésére vonatkozó névjegyzéket a községi, vagy városi hatóság hivatalból **egy példányban** állítja ki. Akik felmentésüket a revízió alkalmából szerkesztendő névjegyzékek felterjesztési határidejéig, vagyis **május 8-ig** kérelmezik, a revíziós névjegyzékbe felveendőek, de nevük mellett megjegyzendő: **„Új kérelem”**. Az új felmentések alkalmából szerkesztett névjegyzékek negyedik példányai az illetékes községi előljárást, vagy polgármesternek megküldendőek, aki a névjegyzékek alapján a felmentettekről nyilvántartást vezet.

Hirek.

— A királyné nevenapja. Szeretett ifjú királynénk, Zita őfelségének holnap lesz a nevenapja, amelyet hivatalosan is megünnepelek. A veszprémi székesegyházban a hatóságok küldöttjei előtt hálaadó istentisztelet lesz. És megünnepli szívből minden igaz fia a hazának.

— A mi sebesült hőseink kitüntetése. Veszprém város társadalmának két közkedvelt, előkelő tagját, akik a vérük ontásával, már egyszer megsebesülve védtek és védik

most is a hazát, dr. Rainprecht Antal népfelkelő huszár- és Rédey István tart. vadász-főhadnagynak öfelsége a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta a hadidiszitménnyel és kardokkal.

— **Központi választmányi ülés** volt f. hó 23-án a vármegyeházán az alispán elnöklése alatt. A képviselőválasztók névjegyzékével foglalkoztak.

— **Husz éves szolgálati jubileum.** Mészáros Karoly, Pápa város érdemekben gazdag polgármesterének most telt be szolgálati ideje 20-ik évfordulója. — A viszonyok most bizonyára legkevésbé alkalmasak jubiláris ünnepek rendezésére, mindamellett módot és alkalmat fog reá találni Pápa város hálás közönsége, hogy azért a sok reális értékű alkotásért, ujtásért, munkáért és hűségért, amivel a polgármester 20 éven át megajándékozta őt, külsőképp is dokumentált közönetének ünnepélyesen és fényesen tanujelét adja, mire nézve a legnagyobb dicséret abban rejlik, hogy az elismerés valóban érdemes embert fog érni.

— **Megcsonkított püspöki uradalmak.** Ugy hirdik, hogy a veszprémi püspökség uradalmából 4000 kat. holdat kikerekítenek s azt a székesfehérvári püspökséghez csatolják, amely olyan szegény, hogy nálánál csak a rozsnjóti szegényebb.

— **A fák és madarak napjáról.** A kultuszminiszterium rendeltetéleg felhívta az iskolák igazgatóit, hogy a fák és madarak napját a szokott módon megtartsák.

— **Tisztviselők értekezlete.** Vasárnap, e hó 18-án délelőtt tartott meg Veszprém városának tanácsstermében a Veszprémben lakó állami, megyei és városi tisztviselőknek általunk is előre jelzett értekezlete. 11 órakor dr. Véghegy Kálmán elnökölő alispán nyitotta meg élénk színekkel, a választóknak megfelelően változóan a tisztviselők háboru által még súlyosabbá vált helyzetét, aminek javítása érdekében az országos mozgalom is megindult s amely cél érdekében gyűltek most ők is egybe. Röviden ismertette az e tárgyban megyéjébe érkezett átiratokat, amelyek közül legcélravezetőbbnek a nyiregyházi hasonló értekezletnek a miniszterelnökhöz intézett s a törvényhatóságokhoz pertolás végett megküldött feliratát találja. Miután Proder László rendőrfogalmazót felkérte a jegyzőkönyv vezetésére, átadta a szót az arra jelentkező dr. Komjáthy László polgármesternek. A polgármester szépen csoportosított s általános helyesléstől kísért indokolással azt javasolta, hogy a nyiregyházi felirathoz csatlakozzanak azzal a különbséggel, hogy amíg az a háboru utáni időt jelöli meg kérelmében a fizetésrendezés és szolgálati pragmatika tárgyalására, erre nézve a jelen időpontot nem találják a nyilatkozásra alkalmasnak; s amíg az a tisztviselőknek legszükségesebb élelmi szerekkel, ruhaneműekkel és tüzelőanyagokkal való ellátását olyképp véli megoldhatónak, hogy a kormány a jelzett cikkekkel a haditermény r. t. utján lássa el őket, addig ő azt javasolja, hogy e célra egyes gópontokon (megyei, járási székhely stb.) s a kormány által meghatározott szabályok szerint eljárni hivatott, tisztviselők-ből szervezett helyi, autonómikus bizottság alakíttassék a közvetítésre. Fodor Lajos ker. iskolai tanár az állami tisztviselők husvéti országos értekezletének határozatához való csatlakozást tartja helyesnek, de az alispán nagy helyeslés között, az ő ismert tapintatos modorában figyelmeztette, hogy a célt jobban szolgálja a másik javaslat, amelynek — értesülése szerint — meg is lesz a kívánt eredménye. Dr. Tenczlinger József kir. ügyész ajánlotta még a nyiregyházi felirat módosítását olyképp, hogy amíg az a határozatát csupán a legközelebbi törvényhatósági gyűlés elé kívánja terjeszteni, ők kérik meg az alispánt, hogy értekezletük határozatát a júniusi közgyűlés előtt már most, sürgősen

terjessze fel egy példányban a miniszterelnökhöz. — Az értekezlet egyhangulag a nyiregyházi határozathoz való csatlakozást fogadta el a polgármester és kir. ügyész módosításával, majd miután dr. Tenczlinger József indítványára az alispán az értekezlet egybehívásáért és a tárgyalás higgadt, emelkedett szellemen vezetett menetéről elismeréssel és köszönetet mondtak, az értekezlet a legreményteljesebb hangulatban az alispán elítélésével véget ért.

— **Időközi népszámlálás.** A közlelmezés szempontjából szükséges adatok megszerzése végett népszámlálás rendeltetett el május három első napjára. Háztartások szerint történik. Összeírják a szarvasmarhák, a sertések, a lovak és birák számát is és megállapítják a tényleg bevetett földek nagyságát is. A munkálatokat számlálóbiztosok és felülvizsgálók végzik, akik legnagyobb részben tanítók közül kerülnek ki, akiket a munkájukért külön díjaznak és három napra szabadságnak. Ez az új népszámlálás főléttelül szükséges mert a hízást és kenyérjegy kiosztásból kiderült, hogy az eddigi adatok már nem jók; ellenben ily módon tisztá kép tárul majd elének.

— **Az önjogúvá váltak pénzeinek föloldása.** A kormány utasítja az árvaszékeket, hogy az önjogúvá vált jogosultaknak a gyámpénztárban kezelt készpénzét a moratórium-rendelet korlátozására való tekintet nélkül kiutalja.

— **A veszprémi Kő- és Szővgyár részvényiökéjét fölemeli.** A gyár 200.000 koronáról 600.000 koronára, tehát megháromszorozza. Bizonyossága ez a vállalat életrevalóságának, vezetősége szakértelmének, rátermettségének és annak, hogy Veszprém nagyon is alkalmas tervezett gyáralapítások céljára, csak legyen még hozzávaló férfiú, hozzávaló vezetőség, aki a konjunkturákat és a helyzeteket felismerje és értékesíteni tudja.

— **Az örlési arany megváltoztatása.** A kormány felhatalmazta az Országos Közlelmezési Hivatal elnökét, hogy a buza és rozs kiörlésére megállapított arányokat a szükséghez képest megváltoztathassa. A rendelet az emberi táplálkozás alkalmos örlémenyek mennyiségének emelését célozza.

— **A norvég szardínia.** A szardíniát a héten Veszprém város tanácsa kiosztotta a keresekpök között kiárusítás céljából. A halakat negyedes dobozonként 3 korona 20 fillérnél drágábban nem árusíthatják. — Az állami köztisztviselők csoportjának önköltségi áron darabonként 2 kor. 80 fillér árban adta ki szükségletüket.

— **A ref. leányegyesület záró estélye.** A leányegyesület folyó hó 15-én tartotta a ref. nőnevelő-intézet dísztermében tombolával egybekötött, fényesen sikerült évzáró estélyét. Az estélyt Gáty Zoltán tanár és két fia hegedűszáma nyitotta meg, a meszternek méltó tanítványai. — Dr. Vértessy Gyula kitűnő poeta-tanfolygólónk újabb költeményeiből olvasott fel néhányat. A megértő közönség melegen ünnepezte az illusztris felolvasót. — Szmoligovits Erzsike zongorázott, nagy készséggel. A közönség zajos tapsaira ráadásul kellett szolgálnia. — Befejezésül Gabányi A. „Valami hibája van” című egyfelvonásos vígjátékát adták elő, az egyes szerepek kitűnő kezekbe kerültek. Csizmadia Irénke Balla Jolánka, Csizmadia Aladár Sztraka János kifogástalanul alakítottak, Tuba Erzsike nagyon ügyesen rendezte a darabot, amit a szereplők kitűnő összjátéka mindennél jobban bizonyít. — Székely Aladárné elnökön önzetlen fáradozásával, lankadatlan buzgalomával mindent előkötött, hogy az estély sikere biztosíttassék. — Hangverseny után sok szép és értékes tárgyat soroltak ki.

— **Mit fognak csinálni?** Gróf Andrássy Gyula egy hírlapi cikkben az esetre, ha a koncentráció létrejönne, arról elmélkedik, hogy mit és hogyan cselekedjék a kon-

centrációs hatalom a választójog kérdésében, s a következő konkluzióra jut:

— **Ma, mikor a választók nagy része a lövészárkokban van, nem lehet az ország jövőjét eldöntő nagy kérdéseket elhatározni akarni, mert ez intézkedés volna a nemzetről a nemzet nélkül. A népjogok, a konzervativizmus és a demokrácia vitáinak végleges eldöntését nem lehet csonka választóközönségre bízni. Viszont nem lehet a parlamentben magában sem eldönteni egy többség ellenére a nemzetre való apellálhatás nélkül.**

A Károlyi párt orgánuma erre tüstént a következőképp válaszolt:

— **A koncentrációs kabinetnek a béke és az általános, egyenlő, titkos választói jog programjával kell jönnie. Erre a programra már a jelen parlamentnek is megvan a maga mandátuma, mert hiszen a munkapárt és a Justh-párt, tehát a képviselőház tulnyomó többsége a választójog mandátumával jött be a parlamentbe. Azt a tételt Andrássynak, hogy a népjogok, a demokrácia és a konzervativizmus vitájának végleges eldöntését nem lehet csonka választóközönségre bízni, el nem fogadjuk, ez ellen határozott állást kell foglalnunk.**

Ez a két álláspont bizony épp úgy nem egyesíthető, mint a víz meg az olaj. Tehát mit fognak csinálni ők, akik egyes és szolidárisak egymással? Most légy okos Domo-kos! Az hisszük, majd — kidobják a kanapét.

— **Játékból a halálba.** Boross Lenke, Boross Kálmán nagydémi ev. tanító 10 éves leánykája a múlt hét egyik napján átmert a szomszédokba játszani. Játék közben valami szénarákra mászott fel, honnan lecsuszva beleesett a szénarák mellé támasztott szénavonó horogba. A kis leányt súlyos sérülésével a győri kórházba szállították, hol 5 napi kínos szenvedés után seibe belehalt.

— **Stockholm felé a címe annak a kitűnően szemléltető térképnek, amely a Küllüg Hadügy mai számában azokat a vasúti és hajó utakat tünteti fel, amelyek a béke barátai a svéd főváros felé igyekeznek. A világtörténelem legnagyobb csatájáról Gellért Oszkár ir. Szokolay Kornél pedig a harc és béke viaskodásáról értekezik. Szencziósan érdekes az egyik Zeppelin parancsnokának háborus légi utjáról szóló tárcacikke; dr. Horváth Béla főhadnagy az araboknak a világháboruban való szerepléséről, dr. Jánosy Aurél törvsz. bíró a felmentettek semmisségi panaszáról, dr. Kemény Gyula ezredosrov pedig egy érdekes haslóvéstől írt tartalmas cikket. Tömördek közérdekű hír, térkép, a Rendeleti Közlönyök tartalma, büntetőjogi határozatok és a pártatlan katonai tanácsadó egyszítik ki a Szilágyi Lajos dr. országgyűlési képviselő népszerű katonai hetilapját, amelynek kiadóhivatala Üllői ut 11-13. sz. alatt van. Előfizetési ára negyedévre 6 K.**

— **Vasárnapi Újság.** A lap április 22-i száma számos szép képekben közli a király látogatását az Isonzó-harcvonalon, a hadigondozó tanácsnak Zita királyné elnöklése alatt tartott ülését, számos szép harctéri képet, a Zrinyi hajó katasztrófáját. Egy kiválóan érdekes képsorozat a készülő Kossuth-szobrot mutatja be Horvai János műtermében. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Bán Ferenc novellája, Petri Mór két szonettje, Szöllösi Zsigmond tárcája, Braun Lily regénye. Egyéb közlemények: Frigyes Károly porosz királyi herceg, a hősi halált halt aviatikus arcképe s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 6 K., a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes

Népiap" a legolcsóbb lap a magyar nép számára, félvégre két korona 40 fillér.

Szabad kézből eladó egy villaszerűen épült ház 2 hold csemegeszőlővel, Györszentmártonban. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: *Riepszám János* Györszentmárton.

Szerkesztői üzenet

S. né P. M. Marosvásárhely. A kérdett verset megkaptuk. Köszönjük. Meg is jelent. A most küldöttért is köszönet. Majd sorát ejtjük. Kiváló tisztelettel.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt zongora, pianó, harmonium és cimbalom raktára.

Köleszönsékek, javítás- és hangolások helyben és vidéken is teljesíttetnek.

Ávult hangszerék újaként becsesíttetnek.

Pezsgődugót

használtat, de nem töröttet, 40 fillérért veszünk darabonként. Küldhető előzetes tudakozódás nélkül utánvétellel.

Új palaek-dugókat

minták előzetes beküldése mellett a legmagasabb árban veszünk.

Frommer Testvérek

Budapest, Teréz körút 23.

Eladó

a m. kir. 7. honvéd táborigyűző pótütegnel

érett lótrágya

fuvarozás nélkül.

Érdeklődni lehet a m. kir. 7. honvéd táborigyűző **gazdasági hivatalában**, Veszprém, Kossuth Lajos-utca 42. szám.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

A földművelésügyi miniszterium által "körlevélben" "Raffia" helyett ajánlott

szőlőkötözőfonal

100 százalékos nátron cellulós-ból, elismerten megbízható minőségben, bármely mennyiségben legutányosabban megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövöde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160 82. és 163-16.

Sürgőny cím:

MAXALGÓ BUDAPEST.

Használjunk hadisegély póstabélyegeit!

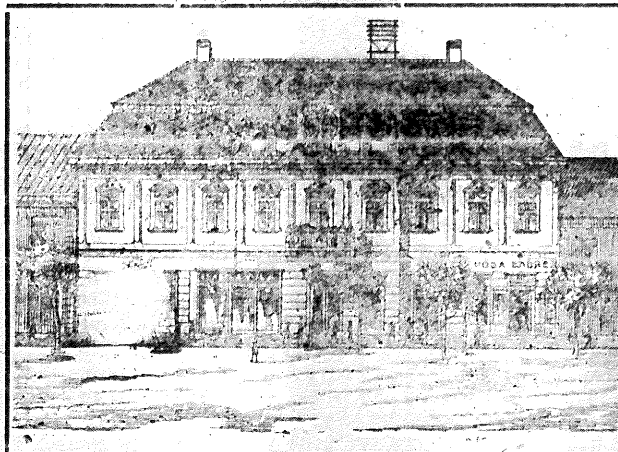

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.